

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC

Phần hướng dẫn

- Dưới đây là phiếu hướng dẫn học tập. Phiếu gồm có 2 cột: **HƯỚNG DẪN HỌC TẬP** và **GHI BÀI**.
- Học sinh đọc kỹ và thực hiện theo yêu cầu ở phần **HƯỚNG DẪN HỌC TẬP**, sau đó viết bài ở cột **GHI BÀI** vào vở. (Ghi bài không cần kẻ ô)

TUẦN 8- TIẾT 29

LẬP DÀN Ý CHO BÀI VĂN TỰ SỰ KẾT HỢP VỚI MIÊU TẢ VÀ BIỂU CẢM

HƯỚNG DẪN HỌC TẬP	GHI BÀI
- Em hãy đọc bài văn: món quà sinh nhật và trả lời các câu hỏi sau: + Chỉ ra 3 phần bài văn? Nội dung khái quát mỗi phần? + Truyện kể về việc gì? Ai là người kể chuyện? ngôi thứ mấy? + Câu chuyện xảy ra ở đâu? Vào lúc nào? Hoàn cảnh nào? + Chuyện xảy ra với ai? Có những nhân vật nào? Ai là nhân vật chính? Tính cách mỗi nhân vật? + Câu chuyện diễn ra như thế nào? Đỉnh điểm câu chuyện ở đâu? Kết thúc chỗ nào? Điều gì tạo nên sự bất ngờ? - Các yếu tố miêu tả, biểu cảm được kết hợp thể hiện chỗ nào? Tác dụng của yếu tố đó? - Các nội dung ấy được kể theo thứ tự nào? - Từ sự phân tích trên cho biết dàn ý bài văn tự sự kết hợp miêu tả, biểu cảm gồm mấy phần? nêu nhiệm vụ chính mỗi phần?	1) Tìm hiểu dàn ý bài văn tự sự <u>Vd</u> : Văn bản: “ Món quà sinh nhật” _ <i>Mở bài</i>: kể tả quang cảnh của buổi sinh nhật _ <i>Thân bài</i>: Kể về món quà sinh nhật độc đáo, ý nghĩa của nó với bạn _ <i>Kết bài</i>: Cảm nghĩ về món quà đó -> Gồm 3 phần * <u>Tìm chỉ ra các yếu tố</u> _ Nội dung _ Ngôi kể _ Hoàn cảnh _ Nhân vật _ Diễn biến: + Mở đầu+ Đỉnh điểm+ Kết thúc • Miêu tả _ Quang cảnh nhộn nhịp đông vui _ Hình ảnh Trinh _ Đặc điểm quả ôi ▪ Biểu cảm _ Cảm xúc phấn khởi, lo lắng _ Cảm nghĩ ➔ MT,BC giúp việc kể chuyện sinh động sâu sắc gây ấn tượng + Kể theo trình tự thời gian 2) Dàn ý của bài văn tự sự a – Mở bài: Giới thiệu sự việc, nhân vật và tình huống xảy ra câu chuyện. b – Thân bài: Kể diễn biến câu chuyện theo trình tự nhất định. Khi kể kết hợp miêu tả, biểu cảm. c – Kết bài: Nêu kết cục và cảm nghĩ của người trong cuộc. Ghi nhớ sgk /95

ÔN TẬP TRUYỆN KÍ VIỆT NAM**I – Bảng thống kê những văn bản truyện ký Việt Nam đã học ở HKI lớp 8:**

TT	Tên văn bản.	Tác giả.	Năm TP ra đời	Thể loại	Nội dung chủ yếu	Đặc sắc nghệ thuật
1	Tôi đi học	Thanh Tịnh (1911-1988)	1941	Truyện ngắn	Những kỷ niệm trong sáng về ngày đầu tiên được đến trường học	Tự sự kết hợp với trữ tình. Kể chuyện kết hợp với miêu tả và biểu cảm, đánh giá hình ảnh so sánh mới mẻ, gợi cảm.
2	Trong lòng mẹ (Trích - hồi ký Những ngày thơ ấu)	Nguyễn Hồng (1918-1982)	1940	Hồi ký (đoạn trích tiểu thuyết tự thuật	Nỗi cay đắng, tủi cực và tình thương yêu mẹ mãnh liệt của bé Hồng khi xa mẹ, khi được nằm trong lòng mẹ	Tự sự kết hợp với trữ tình, kể chuyện kết hợp với miêu tả và biểu cảm, đánh giá. Cảm xúc và tâm trạng nồng nàn, mãnh liệt, sử dụng so sánh, liên tưởng táo bạo
3	Tức nước vỡ bờ (Trích chương 18, tiểu thuyết Tắt đèn)	Ngô Tất Tố	1939	Tiểu thuyết (đoạn trích)	Vạch trần bộ mặt tàn ác, bất nhân của chế độ thực dân nửa phong kiến, ca ngợi vẻ đẹp tâm hồn sức sống tiềm tàng của người phụ nữ nông thôn.	Ngòi bút hiện thực khỏe khoắn, giàu tinh thần lạc quan. Xây dựng tình huống truyện bất ngờ, khắc họa nhân vật và miêu tả chân thực, sinh động.
4	Lão Hạc	Nam Cao (1915-1951)	1943	Truyện ngắn (đoạn trích)	Số phận bi thảm và phẩm chất cao quý của người nông dân cùng khổ trong xã hội Việt Nam, trước cách mạng tháng tám	Tài năng khắc họa nhân vật rất cụ thể, sống động. Cách kể chuyện mới mẻ, linh hoạt. ngôn ngữ kể chuyện và miêu tả chân thực, đậm chất nông thôn, chất triết lý nhưng giản dị, tự nhiên.

II – Những điểm giống và khác nhau chủ yếu về nội dung và hình thức nghệ thuật của 3 văn bản trong bài 2, 3, và 4:

1) Giống nhau:

- Thể loại: đều là văn tự sự, là truyện ký hiện đại.
- Thời gian ra đời: trước CMT8, giai đoạn 1930-1945
- Đề tài, chủ đề: đều nói về con người và cuộc sống xã hội đương thời của tác giả, đều đi sâu miêu tả số phận cực khổ của những con người bị vùi dập.
- Giá trị tư tưởng: đều chan chứa tinh thần nhân đạo (yêu thương, trân trọng những tình cảm, phẩm chất đẹp đẽ của con người, tố cáo những gì tàn ác xấu xa)
- Giá trị nghệ thuật: bút pháp hiện thực, lối viết chân thực, gần gũi với đời sống, ngôn ngữ giản dị, kể chuyện và miêu tả cụ thể, sinh động.

2) Khác nhau:

Văn bản	Thể loại	Phương thức biểu đạt	Nội dung chủ yếu	Đặc điểm nghệ thuật
Trong lòng mẹ	Hồi ký (trích)	Tự sự - xen trữ tình	Nỗi đau cay đắng của bé Hồng và tình yêu thương mẹ mãnh liệt	Văn hồi ký chân thực, trữ tình thiết tha.
Tức nước vỡ bờ	Tiểu thuyết (trích)	Tự sự	Phê phán chế độ tàn ác, bất nhân và ca ngợi vẻ đẹp tâm hồn, sức sống tiềm tàng của người phụ nữ nông thôn	Khắc họa nhân vật và miêu tả hiện thực, chân thực, sinh động.
Lão Hạc	Truyện ngắn (trích)		Số phận bi thảm và phẩm chất cao quý của người nông dân Việt Nam trước CMT8	Khắc họa nhân vật cụ thể, sinh động. Kể, tả chân thực, tự nhiên, đậm chất triết lý.

TUẦN 8- TIẾT 31,32

CHIẾC LÁ CUỐI CÙNG

O Hen-ri (1862- 19100

HƯỚNG DẪN HỌC TẬP	GHI BÀI
? Nêu một vài nét chính về tác giả	I- ĐỌC, TÌM HIỂU CHÚ THÍCH Học * sgk/89
	II. ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN
* Đọc và tóm tắt đoạn trích. * Đọc hết văn bản và lưu ý tìm hiểu, trả	1 – <u>Diễn biến tâm trạng của Giôn-Xi:</u>

lời các câu hỏi sau: - Đoạn trích có thể chia làm mấy phần? nội dung mỗi phần. - Trong đoạn trích em thấy Giôn-Xi ở trong tình trạng như thế nào? - Tình trạng ấy khiến cô ta có tâm trạng gì? - Suy nghĩ của Giôn-Xi: khi chiếc lá cuối cùng rụng thì cùng lúc đó cô sẽ chết! nói lên điều gì? - Hành động ấy thể hiện tâm trạng gì của Giôn-Xi? - Vậy nguyên nhân làm cho Giôn-xi khỏi bệnh là gì? - Việc Giôn-xi khỏi bệnh nói lên điều gì? Nhận xét tính cách của Giôn Xi? - Tại sao Xiu cùng cụ Bơ-Men sợ sệt ngó ra ngoài cửa sổ nhìn cây thường xuân rồi nhìn nhau chẳng nói năng gì? Xiu làm gì khi biết Giôn xi tuyệt vọng? - Sáng hôm sau, Xiu có biết chiếc lá cuối cùng là lá giả, lá vẽ hay không? Vì sao? - Vậy Xiu biết rõ sự thật vào lúc nào? Vì sao em biết? - Phẩm chất của Xiu ? - Cụ Bơ-Men ngoài tâm trạng lo lắng, thương yêu đồng nghiệp trẻ khi nhìn ra cửa sổ thấy lá thường xuân sắp rụng thì cụ còn có ý nghĩa gì khác? - Có thể gọi bức tranh đó là một kiệt tác được không? Vì sao? • Vẽ trong hoàn cảnh khắc nghiệt (đêm mưa tuyết) • Vẽ như thật • Vẽ bằng tình yêu thương và sự hi sinh cao cả • Cứu sống được Giôn Xi Đọc ghi nhớ/90	- Bị sưng phổi nặng. - Nghèo túng, không ăn uống → Chán nản, thần thờ, mất nghị lực, mỗi mệ, thất vọng. - Từ lạnh lùng, thờ ơ đến ngạc nhiên, muốn sống, vui vẻ và đã sống. → miêu tả tỉ mỉ. - Giôn -Xi yếu đuối, đáng trách nhưng đáng thương. 2 – <u>Nhân vật Xiu:</u> - Lo lắng cho sức khỏe của Xiu. - Động viên. - Chăm sóc bạn chu đáo. → Thương yêu bạn, tình bạn cao đẹp. 3 – <u>Cụ Bơ-Men với kiệt tác chiếc lá cuối cùng</u> - Suốt đời không thành đạt. - Nghèo túng. - Luôn mơ vẽ một bức tranh kiệt tác. - Lặng lẽ vẽ bức tranh lá trong đêm gió tuyết: kiệt tác. → miêu tả. → Tốt bụng, bản chất kiên cường, mạnh mẽ, giàu tình thương yêu con người. 4 – <u>Đảo ngược tình huống:</u> - Giôn Xi bị bệnh phổi, sắp chết rồi sống lại - Cụ Bơ men khỏe mạnh lại chết vì bệnh phổi → Cả hai đều liên quan đến chiếc lá cuối cùng.
? Nêu ngắn gọn giá trị nội dung và nghệ thuật của đoạn trích? Đọc ghi nhớ/48	III- TỔNG KẾT Ghi nhớ SGK/90

PHIẾU HỌC TẬP

- Học bài, làm bài tập: thử viết một kết thúc truyện khác thay cho kết thúc của truyện ngắn này?